

БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК, АНАЛІЗ ТА АУДИТ

Гільорме Т.В.

кандидат економічних наук, доцент;

Богомолова Ю.А.

студентка,

Дніпропетровський національний університет

імені Олеса Гончара

ВРАХУВАННЯ АСПЕКТІВ ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННЯ У КОРПОРАТИВНОЇ ЗВІТНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

У всьому світі спостерігається підвищений інтерес до використання в різних сферах економіки нетрадиційних відновлюваних джерел енергії. Рушійною силою цього процесу є зміни в енергетичній політиці країн із структурною перебудовою паливно-енергетичного комплексу, пов'язаною з екологічною ситуацією і переходом на енергозберігаючі і ресурсозберігаючі технології в енергетиці, промисловості, житлово-комунальному господарстві тощо.

Шляхом запровадження економічних стимулів, держава надала необхідний імпульс суб'єктам господарювання, сприяючи активізації діяльності у цій сфері, та, насправді, створила нову високотехнологічну галузь української економіки, що має високу додану вартість, створену в Україні, галузь, яка успішно може конкурувати на світових ринках.

Суб'єкт господарювання, який запроваджує систему корпоративної звітності підприємства відповідно до Міжнародних стандартів, повинен врахувати аспекти енергозбереження у своїй діяльності. Фактично більшість підприємств формують річні звіти, які включають інформацію щодо сталого розвитку, використовуючи різні стандарти і нормативні бази звітності зі сталого розвитку, що розроблені незалежними і неурядовими організаціями. В Україні найбільш часто використовуються дві нормативні бази звітності: Глобальна ініціатива зі звітності (Global Reporting Initiative) (ГІЗ, GRI) і Глобальний договір Організації Об'єднаних Націй (United Nations Global Compact) (ГДООН) [1].

GRI – це незалежна організація, створена у 1997 році для розробки нормативної бази звітності зі сталого розвитку. Компанії застосовують GRI добровільно для відображення результатів своєї господарської, природоохоронної та соціальної діяльності, дотримуючись відповідних показників. GRI розробила методику кількісної зміни соціальної та екологічної відповідальності з використанням конкретних показників. Однією з головних переваг стандарту є гнучкість: компанії застосовують частково або повністю запропоновані показники.

Іншим стандартом звітності є AA1000 S (Account Ability 1000 Series) [2], який розроблений Інститутом соціальної та етнічної звітності. Дана система звітності має особливості: направлена на упорядкування соціальних ініціатив підприємства та підвищення їх ефективності; встановлення процедури підготовки звітності та визначення переліку критеріїв оцінки соціальної звітності. Ключовим принципом, на засадах якого формується цей стандарт, є діалог з зацікавленими сторонами. Найбільш застосованою форма соціальної звітності – це вільна форма, яку використовує більшість підприємств. Як правило, це барвисті буклети щодо благодійних заходів підприємства, підтримки освіти в країні, охорони здоров'я, культури та спорту, а також глянцеві брошури щодо досягнення у області охорони навколишнього середовища, прав людини, умов праці. Проте дана форма звітності має певні недоліки: не гарантує достовірності даних звіту, не забезпечує їх порівняння з показниками інших підприємств, що не визнається міжнародними організаціями.

Елементи соціальної відповідальності активно реалізуються компаніями понад 50 років, саме поняття «соціальна відповідальність бізнесу» вперше офіційно пролунало у 1999 році на Всесвітньому економічному форумі в Давосі. У 2000 році ООН ініціювала широкомасштабний міжнародний рух у сфері дотримання прав людини, трудових відносин, навколишнього середовища й боротьби з корупцією (Глобальний договір UN Global Compact, 2000). Приєднання до цього договору означає, що компанія вибудовує свій бізнес з урахуванням цих вимог і, таким чином, декларує свою соціальну спрямованість [3, с. 63].

Суб'єкт господарювання, який декларує свою соціальну звітність відповідно Глобального договору ООН повинен щорічно створювати Панель «Повідомлення про прогрес», що описує чотири блока: сфера (права людини, стандарти праці, довкілля та боротьба з корупцією), принципи (до кожної складової сфери), результати та виклики та проблеми.

Так, відповідно до принципів GRI, показниками результативності, які повинні бути відображені у корпоративній звітності у групі «Екологічні результати», що відображають стан енергозбереження, є: пряме використання енергії із зазначених первинних джерел; непряме використання енергії із зазначених первинних джерел; енергія, яку заощаджено у результаті дій для скорочення енергоспоживання і підвищення енергоефективності; ініціативи для скорочення викидів парникових газів та досягнуте скорочення тощо.

Отже, на сучасному етапі розвитку економіки ефективність діяльності компанії багато в чому залежить від ступеня її залучення до вирішення глобальних завдань, що стоять перед світовим співтовариством. До числа таких задач в першу чергу слід віднести поліпшення економічних і соціальних відносин у суспільстві. Так, соціально активна поведінка безпосередньо впливає на репутацію бізнесу. Це підтверджується лінійною залежністю між індексом корпоративної соціальної відповідальності та репутацією ведучих компаній світу, яку визначено у дослідженні «Global Reputation Pulse Study» (2010 р.) [1, с. 6]. В останні роки багато компаній стали публікувати звіти, де йде спроба розкриття інформації ESG (екологічні, соціальні та управлінські)

факторів, тобто врахування екологічних і соціальних факторів, а також питань корпоративного управління. Саме корпоративна соціальна звітність, яка розкриває діяльність компанії з ESG-факторів, і виступає додатковим джерелом фінансової інформації. За допомогою цієї інформації користувачі звітності суб'єкта господарювання можуть визначити, яким чином компанія взаємодіє з ключовими стейкхолдерами, і тим самим оцінити, наскільки стійкі вільні грошові потоки в майбутньому.

Врахування аспектів енергозбереження у корпоративної соціальної звітності підприємства приведе до таких позитивних змін: стимулювання інтересу та мотивації до інноваційних енергозберігаючих технологій; підвищення рівня активності і самостійності, розвитку навичок аналізу та рефлексії діяльності, розвитку прагнення до співпраці, емпатії. Це дозволить здійснювати комунікаційну підтримку при впровадженні проектів енергозберігаючих технологій [4].

Список використаних джерел:

1. Global Reputation Pulse Study [Електронний ресурс]. – Reputation Institute's. – 2010. – 14 р. – Режим доступу: <http://www.cordis.europa.eu>
2. ISO 26000 Corporate Social Responsibility Guidance [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.greenbusiness.sg/2011/03/16/introducing-iso-26000-guidance-on-social-responsibility/>
3. Зантарая Т. Соціальні програми соціальної відповідальності бізнесу / Т. Зантарая // Управління персоналом. – 2007. – № 11. – С. 63–64.
4. Гільорме Т. В. Формування механізму маркетингового просування енергозберігаючих технологій на ринках товарів і послуг України / Маркетингове просування енергозберігаючих технологій використання альтернативних джерел енергії в Україні: Монографія / С. О. Смирнов, С. Я. Касян, Л. В. Накашидзе, Т. В. Гільорме. – Дніпропетровськ: «ЛПРА», 2015. – С. 80–111.

Голобородько О.Г.

студентка,

Криворізький економічний інститут

ДВНЗ «Криворізький національний університет»

ВНУТРІШНЬОГОСПОДАРСЬКА ЗВІТНІСТЬ ЯК ОСНОВНА СКЛАДОВА У СИСТЕМІ ЕФЕКТИВНОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

Дана робота присвячена проблемі ефективності управління окремим підприємством та економікою в цілому, на основі одержаної бухгалтерської інформації, цінність і якість якої визначається можливістю комплексно охарактеризувати діяльність складних за своєю структурою об'єктів, зокрема, таких як більшість сучасних підприємств.

Відповідно до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» ст. 1 передбачено поділ обліку на бухгалтерський та